

BUDAÖRS VÁROS POLGÁRMESTERE

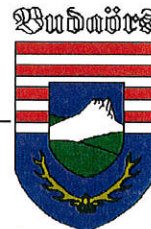
2040 Budaörs, Szabadság u. 134.

Telefon: 06/23 447 817

FAX: 06/23 447 819

E-mail: polgarmester@budaors.hu

www.budaors.hu

ELŐTERJESZTÉSE

a Szociális és Egészségügyi Bizottság
2019. április 4-ei ülésére

Ügyiratszám: XIV/1303-1/2019

**Tárgy: BESZÁMOLÓ A MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET – HAJLÉKTALAN ELLÁTÁS
TEKINTETÉBEN VÉGZETT – 2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése, illetőleg Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010.(XI. 12.) ÖKT sz. rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen történik.

Tisztelt Szociális és Egészségügyi Bizottság!

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 204/2018 (XI.14.) ÖKT sz. határozatával meghosszabbította 2023. december 31-ig az Ellátási szerződését a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel (továbbiakban: Szolgáltató) a hajléktalan személyek ellátására.

A hatályos szerződés 2.4 pontja szerint a Szolgáltatást nyújtó minden év március 15. napjáig köteles Budaörs Város Önkormányzat Képviselő- testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága (továbbiakban: SZEB) részére részletes, pénzügyi elszámolást is tartalmazó szakmai beszámolót készíteni.

Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI.12.) önkormányzati rendelete - „A Képviselő-testület szerveinek a Képviselő-testület által átruházott hatáskörei, illetve a bizottságok és a településrészi önkormányzatok általános feladat- és hatáskörei”- című - 1. számú mellékletének 6.2.2. pontja értelmében a SZEB általános feladat és hatáskörében megtárgyalja a szociális intézmények beszámolóit.

Az ellátási szerződés szerint a Szolgáltató gondoskodik a Budaörs területén életvitelszerűen élő és tartózkodó hajléktalanok alapszintű egészségügyi ellátásáról, utcai szociális gondozásáról, nappali melegedőjében, szállóján, illetve szállórendszerében történő elhelyezéséről, szociális szakellátást nyújtó intézményekbe történő irányításáról.

Az Utcai Gondozó Szolgálat háttérintézménye a Rimaszombati úti Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény (1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a.). Az intézmény működési engedélye alapján – mely szerint az ellátási területe Budaörsre is kiterjed – szociális alapszolgáltatásként nappali ellátást, utcai szociális munkát, illetve krízis időszakban éjjeli menedékhelyet biztosít.

A Szolgáltató 139 esetben szállított hajléktalan személyt Budaörsön belül illetve Budaörsről a fővárosba. A szállítás körében 12 alkalommal a Fő utcai 24 órás orvosi rendelőbe. 103 alkalommal biztosított az ellátottaknak fürdési lehetőséget, ebből 58 alkalommal a szükséges fertőtlenítést is elvégezték.

A budaörsi hajléktalanok a Szolgáltató által jutottak tartós élelmiszersomagokhoz (416 db), takarókhöz és hálósákokhoz (több mint 70 db) és 11 alkalommal teljes ruházathoz.

A budaörsi hajléktalan személyek igénybe veszik a Szolgáltató közreműködésével a Krízisszállót, a XI. kerületi Menedékház Alapítvány éjjeli menedékhely és nappali melegedő ellátását. 2018-ban új hajléktalanszállót nyitottak meg a Rimaszombati úton.

Budaörs belvárosi részén életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan 2018-ban nem volt, ebben segítséget nyújtottak a budaörsi lakosok által tett jelzések, bejelentések. **Hajléktalanok száma 2017. évben 107 fő volt, 2018-ban összesen 83 főre csökkent.**

Kérem a Tisztelt Bizottságot a beszámoló megtárgyalására, elfogadására.

Melléklet:

- Szakmai beszámoló a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön 2018-ban a hajléktalan ellátás keretében végzett tevékenységéről
- Számlaösszesítő 2018. évi pénzügyi elszámoláshoz

Határozati javaslat a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület 2018. évben – hajléktalan ellátás tekintetében – végzett tevékenységéről szóló szakmai- és pénzügyi beszámolóját elfogadja.

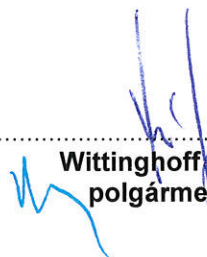
A határozathozatal az SZMSZ 60. § és a 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többséggel, valamint az SZMSZ 60. § és a 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Határidő: 8 nap

Felelős: Polgármester

Végrehajtást végzi: Szociális és Egészségügyi Iroda

Budaörs, 2019. március 25.

Wittinghoff Tamás
polgármester

Előterjesztést készítette: Szociális és Egészségügyi Iroda

Dr. Kisné Dr. Teleki Edit szociális ügyintéző

Dr. Kisné Dr. Teleki Edit

Szociális és Egészségügyi Iroda vezetője:

Kövesdi Gabriella

Látta:

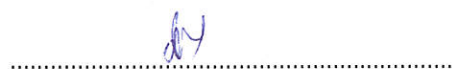
Pénzügyi Iroda vezetője:

Barta Gáborné

Polgármesteri Kabinet vezetője:

Vágó Csaba

Törvényességi felügyelet:

Dr. Bocsi István
jegyző

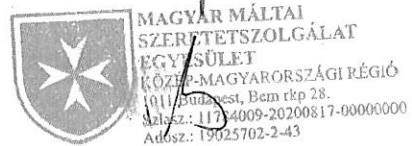
2018. évi

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A fenntartó nevében jóváhagyta:

**A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön
végzett tevékenységéről (hajléktalan ellátás)**

Molnár Tamás
regionális ügyvezető

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Budaörs és Kistérsége Utcai Gondozó Szolgálat

2018. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a

Az intézmény bemutatása

Az utcai szociális munka szakmai kereteit az 1993/III. és 1/2000. (I/7) SZCSM rendelet valamint annak módosításai határozzák meg.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Rimaszombati úti Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézménye Budapest XI. kerületében található. Az intézmény alapszolgáltatásaihoz tartozik a nappali ellátás, valamint az utcai szociális munka, amely a XI, XXII. kerületekben és Budaörs- és kistérségében valósul meg. Éjjeli menedékhely szolgáltatásunk 15 fő számára biztosít elhelyezést nők és férfiak számára egyaránt.

Szolgáltatások

Nappali melegedő

A *nappali melegedő* igénybevételéhez a következő feltételeknek kell megfelelni:

- 7 hónapnál nem régebbi tüdőszűrő lelet, amely igazolja, hogy az ügyfél fertőző tüdőgumóban nem szenved – az időt amennyire lehet, rugalmasan kezeljük
- járóképes, önálló állapot – „fapadképes”
- valamint az intézményi házirend ismerete, és annak betartása

Nappali melegedőnk elsődleges funkciója a „melegedés”: mosási lehetőség, ruhapótlás, tea, konzerv biztosítása. Nappali melegedőben dolgozó szociális munkás kollégánk segítségével azok az ügyfelek is megfelelő tájékoztatást és segítséget kaphatnak, akik egyik utcai gondozó szolgálattal sem állnak kapcsolatban, viszont a fentebb említett feltételeknek megfelelően igénybe kívánják venni szolgáltatásainkat.

A nappali melegedő akár az első lépcsőfoka is lehet az ügyfelek intézményi főbiájának leküzdésében, a bizalom kialakításában. Megismerik az elvárásokat, megtanulnak

alkalmazkodni a szabályokhoz, a későbbiekben akár szívesebben vesznek igénybe intézményi elhelyezéseket, akár ha csak a krízisidőszak erejéig. Az intézményben tartjuk fogadó óráinkat is, minden héten szerdán 14:00-16:00 között.

Az alapvető szolgáltatások mellett egyéb szolgáltatásokat is igénybe tudnak venni ügyfeleink: postacímet létesíthetnek, internetezhetnek, könyveket biztosítunk számukra amiket folyamatosan igyekszünk frissíteni, telefonálhatnak, valamint csomagjuk megőrzésére is lehetőségük van.

Éjjeli Menedékhely

Az éjjeli menedékhelyet igénybe vevő ügyfelekkel az elsődleges cél a továbbgondozás, vagyis olyan szolgáltatás igénybe vétele, amely állapotuknak a leginkább megfelel. Az éjjeli menedékhely alkalmas arra, hogy az egyébként az intézményekkel szemben bizalmatlan ügyfelekre nagyobb figyelmet fordítsunk: legtöbb esetben saját utcai szociális munkásuk segítségével kerülnek a szállóra, majd sokszor saját utcai szociális munkásukkal találkoznak az éjjeli menedékhelyen: ez sokat segít a bizalmi kapcsolat megerősítésében, valamint az intézményi ellátásokkal szemben fektetett bizalmatlanság csökkentésében. Az intézményben biztosítunk az ügyfelek számára étkezést és tisztálkodási lehetőséget, segítjük őket szociális ügyeik intézésében. Elhelyezésük a nappali melegedőként is szolgáló két helyiségben történik, bőrmatracokon. Sajnos az intézmény adottságai miatt 15 állandó férőhelynél nem tudunk többet biztosítani, azonban a krízisidőszakban nem egyszer előfordul, hogy amennyire lehet, bővítjük a kapacitásunkat, ez azonban még így sem jelent többet 2-3 plusz matraccnál.

Krízisszálló „Kollégium”

Munkánk során mindennapos, hogy olyan ügyfelekkel találkozunk, akik nem hajlandóak intézményi szolgáltatásokat igénybe venni. Legtöbb esetben ennek két oka van:

- Félnak az intézményi körülményektől: rosszak a tapasztalataik, negatív színben tüntették fel előttük a szállókat: sok a bogár lopnak...
- A másik ilyen csoport, akik nem akarják, vagy nem tudják az intézményi kereteket tartani. Minden szállóra kötelező a fél évnél nem régebbi tüdőszűrő lelet, sok esetben ennek elkészítése is lehetetlen feladatnak tűnik számukra. A szállókat ittas, bódult állapotban nem lehet igénybe venni, ami sokukat szintén kizárja még a „fapadszolgáltatások” köréből is.

Főleg ezen ügyfélkör érdekében működik krízisidőszakban a Kollégium, ahol a felsorolt szabályoknak nem kell megfelelni. Ezzel a szolgáltatásformával sikerült olyan ügyfeleket is bevonzanunk, akik egyébként soha nem mennek be szállóra, még a hideg idő ellenére sem. Az intézményben két szociális munkás ad ügyeletet. Az ügyfelek érkezési sorrendben foglalhatják el a helyüket, minden nap 19:00 és 7:00 között. Az intézmény 100 férőhellyel rendelkezik, ami azt jelenti, 100 ember tud bőrmatracokon. Mivel a Krízisszálló a Rimaszombati úton található, ezért Budaörs közelsége miatt a mi ügyfeleink is előszeretettel veszik igénybe az éjszakai szállást. Ettől az évtől új szabályként bevezetésre került az, hogy a szállóra csak 35 éven felüliek mehetnek be. Hogy az ellátásból indokolatlanul ne legyen kizárva senki, azon 35 éven aluliak, akik Utcai Gondozószolgálat ajánlásával érkeznek továbbra is bemehetnek. Erre a lépésre azért volt szükség, mert az elmúlt évek trendje az volt, hogy a fiatal – sok esetben szerhasználó – nagyon rosszul jött ki az idősebb – nagy részben alkoholisták – hajléktalanszállóra és ennek eredményeképp mindennaposak lettek és kiélesedtek a köztük lévő harcok. A fiataloknak sokkal több lehetősége adódik szállóra kerülni, mint az idősebb korosztálynak, akik viszont a fiatalok miatt inkább nem jöttek be. Továbbá a krízisbejelentések szinte kivétel nélkül az idősebb emberekhez szólnak és összességében ez a szálló fő profilja (a más szállóról kiszorulóknak feltétel nélküli befogadása a tél leghidegebb hónapjaiban)

Szabálysértési törvény

Az 191/2018 (X.12.) kormányrendelet módosította az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése szabálysértéssel kapcsolatban közreműködő egyes szervek kijelöléséről és feladatairól szóló 178/2018 (X.2.)-as kormányrendeletet.

2018. október 15-én életbe lépett az új szabályozás, mely szerint, aki életvitel szerűen a közterületen él és a hatóságok felszólítására sem távozik, az az illető szabálysértést követ el. A közterület elhagyásának minősül, ha a hajléktalan együttműködik a számára felajánlott szociális ellátások igénybevételét illetően, vagy bemegegy a hajléktalanszállóra. Az új jogszabály hatálya az ország egész területére kiterjed. Első körben a hatóságok közérdekű munkát szabhatnak ki, ha a hajléktalan ezt nem vállalja, büntetése elzárás is lehet. Bár az új szabályozás szerint pénzbírság nem szabható ki, ennek ellenére, ha a hajléktalant 90 napon belül három alkalommal is „tetten érik”, a rendőrség eljárást indít ellene.

„Rima 40”

Az új szabálysértési törvény hatályba lépésével egy napon nyitott meg ez a fajta hajléktalanszálló, ugyancsak a Rimaszombati úton. Ugyanúgy a Máltai Szeretetszolgálat működteti, különbség a fent említett két szálló között és a „Rima 40” között az, hogy kizárólag rendőri felszólítás után lehet bekerülni, egész nap bent lehet tartózkodni és van napi háromszori étkezés. Koedukált szálló, 40 férőhellyel. Az ügyeletes szociális munkások feladata a bekerülők minél hamarabbi továbbgondozása. Természetesen ide sem szükséges fűdőszűrő papír, de annak mihamarabbi pótlása az ellátott érdeke is.

Utcai gondozó szolgálat

Az utcai gondozó szolgálatot egy-egy területen két fő látja el változó műszakban, 8:00-16:00 vagy 14:00 és 22:00 között. Munkánkat legtöbb esetben személyszállításra alkalmas szolgálati gépjárműveken látjuk el, melyen megtalálható az utcai szociális munka elvégzését segítő, megkönnyítő alapvető felszerelések:

- mobiltelefon
- takaró
- fólia
- ruhanemű
- élelmiszer
- vitaminok
- reflektor
- gumikesztyű és fertőtlenítőszer

Az utcai gondozó szolgálat elsődleges feladata az ellátási terület rendszeres bejárása. A már ismert helyszínek legalább heti rendszerességgel történő látogatása, valamint az ellátási terület folyamatos térképezése. A krízisidőszakban kiemelt figyelmet kapnak azok a területek, ahol utcán élő hajléktalanok tartózkodnak, vagy tartózkodhatnak: ilyenkor ezeket a területeket ha szükséges, akár napi rendszerességgel is látogatjuk.

Az utcai gondozó szolgálat elsődleges célja továbbá a hajléktalan életmód felszámolása. Ahhoz, hogy ezen cél megvalósítható legyen, elengedhetetlen a megfelelő bizalmi kapcsolat kiépítése. Munkánk során elengedhetetlen az ügyfél képességeinek, mentális, fizikai állapotának felmérése. Látogatásaink során élelmiszerrel, ruházattal segítjük az ügyfeleket, valamint segítő beszélgetésre is sor kerül. Amennyiben szükséges, szociális ügyintézésben is segítséget nyújtunk. Ez azt jelenti, hogy segítséget nyújtunk iratpótlásban, TAJ fedezetet intézünk, ha

szükséges. Amennyiben lehetséges, jövedelemhez juttatás segítése, ami jellemzően átmeneti segély, öregségi nyugdíj, egyéb szociális helyzethez kapcsolódó segélyezési formák.

Sok esetben az utcai hajléktalan életmód felszámolására nincs lehetőség, ebben az esetben a hajléktalan életmód javítása, a hajléktalan emberek életben tartása a cél. Ebben az esetben munkánk a téli időszakban bír a legnagyobb jelentőséggel: Ha ügyfelünk életmódját nem szeretné feladni, nem szeretne intézményes ellátási formát igénybe venni, ehhez alkalmazkodva kell munkánkat alakítani: télen izolációs föliával, takaróval, hálósákkal, sátorral segítjük ügyfeleinket. A gyertya és elemlámpa is nagy segítség számukra, valamint ritkán, de adományokból származó tüzelőanyaggal is tudjuk őket segíteni. Ügyfeleink autonómiájának tiszteletben tartásával, de törekednünk kell életmódjuk javítására: fontos, hogy jelen legyünk, észrevegyük, ha ügyfelünknek egészségügyi ellátásra van szüksége, segítsük a szociális ellátások labirintusában való eligazodást.

Budaörs és kistérsége

Utcai Gondozó Szolgálatunk a következő városokban teljesít szolgálatot:

- Budaörs
- Budakeszi
- Törökbálint
- Herceghalom
- Biatorbágy

Budaörs hegyvidéki kis utcái, hétvégi házai vonzóak a hajléktalan emberek számára, előszeretettel foglalnak el üresen hagyott faházakat, kőházakat, páran kertgondozás fejében lakhatnak a hegyeken található kis kunyhók valamelyikében. Ezen előnye egyben hátránya is ezeknek a házaknak: mivel legtöbbjük eldugott, többnyire lakatlan környéken található, ezért a jelzőrendszer sem tud úgy működni, mint például a belvárosban – közterületen - tartózkodó hajléktalan esetében. Nincsenek szomszédok, járókelők, akik jelezhetnék a problémát, például hogy napok óta nem látnak mozgást a szomszédban, elesett és mozgásképtelen lett az ügyfél stb. Ezért ezekre a területekre, ismert foglalt házakra is kiemelt figyelmet kell fordítanunk.

Budaörs belvárosi részén, utcán – életvitelszerűen - tartózkodó hajléktalan - tudomásunk szerint - jelenleg nincs. Nyáron többen is voltak kint, de őket az őszi folyamán sikerült intézményben elhelyeznünk. Ebben nagy segítséget nyújtottak a budaörsi lakosok által tett jelzések,

bejelentések is. Ahogy azt minden évben megemlíjtük, a belsőbb kerületekkel összehasonlítva itt a legnagyobb a társadalmi felelősségvállalás, ami nagy segítséget jelent a mi munkánk során is, és még nagyobb segítséget jelent a hajléktalan emberek számára, akiket lakossági bejelentés útján sikerült megtalálnunk, és gondozásba vennünk. Napközben még előfordulnak az utcán hajléktalanok, de sajnos ezzel a Szolgálatunk sem tud mit kezdeni, ők többségében látványos helyen (Templom tér, Szabadság út- CBA parkoló) kéregetnek, vagy csak üldögélnek, majd este bemennek valamelyik hajléktalan szállóra.

Gondozotti kör bemutatása - statisztikák

139 esetben történt szállítás Budaörsön belül, illetve Budaörsről a fővárosba, 1 esetben pedig Budaörsről vidékre védett házba (amikor egy bántalmazótól menekülő hölgyet szállítottunk el, biztonságos környezetbe). Ezekhez a szállításokhoz tartozik, amikor a Fő utcai 24 órás orvosi rendelőbe szállítottunk ellátottat - összesen 12 alkalommal - és az is, amikor - összesen 103 alkalommal - hozzásegítettünk ellátottat/ellátottakat fürdési lehetőséghez. A 103 alkalomból 58 alkalommal szükségeltetett fertőtlenítés (rüh, fej- illetve ruhatetű miatt). Szerencsések vagyunk, mert a Máltai Szeretetszolgálaton belül létezik egy intézményünk, ahol szakemberek segítségével valósulhat meg a fertőtlenítés. Fontosnak tartjuk ellátottaink e szolgáltatáshoz való hozzájuttatását, mert ezek a fertőzések nagyon könnyen terjednek az emberek között, közegészségügyi szempontból nem elhanyagolható tényező.

A 2018-as év folyamán 416 tartós élelmiszersomagot osztottunk szét az ellátottaink között. 161 esetben kaptak tőlünk készétel konzervet. 37 esetben váltottunk ki nekik teljes havi gyógyszereket, átvállalva a költségeket. 23 kórházi látogatást tettünk ügyfeleinknél és hétszer teljes kórházi felszerelést és tisztasági csomagot is összeállítottunk nekik. Több mint 70 takarót és hálósákat osztottunk szét 2018-ban, illetve 11 alkalommal pótolunk/cseréltünk teljes ruházatot.

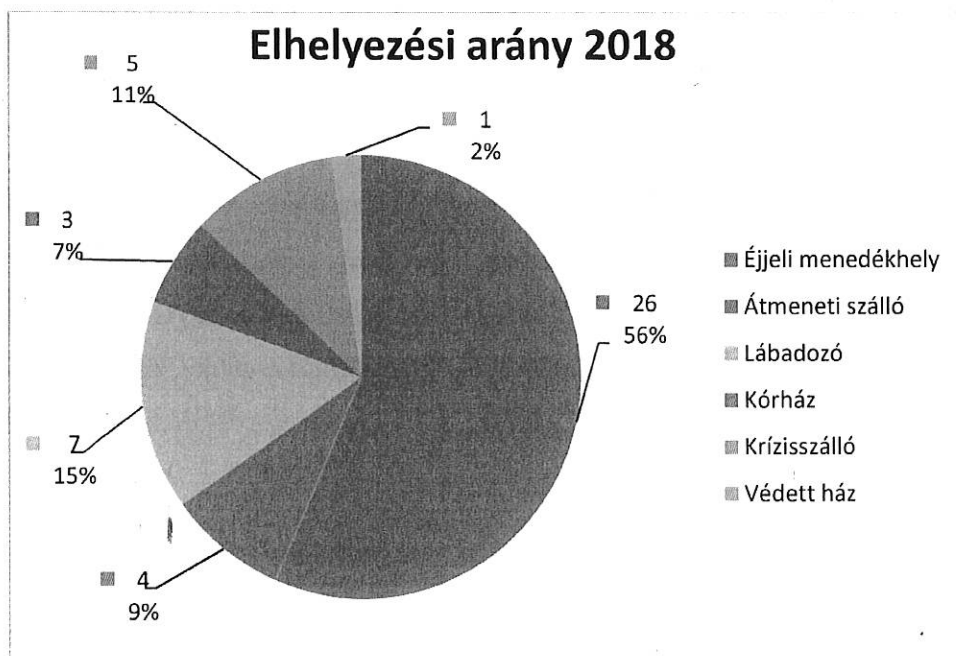
2018-ban összesen 83 hajléktalan emberrel kerültünk kapcsolatba Budaörs és kistérségében.

A férfi-nő arányt illetően, a diagramon jól látszik, hogy a nem szerinti megoszlás aránytalan. Sokkal több hajléktalan férfit gondozunk, mint nőt. Ennek oka visszavezethető ahhoz, hogy a nők, sokkal nehezebben válnak hajléktalanná, mint a férfiak. Tovább benne maradnak

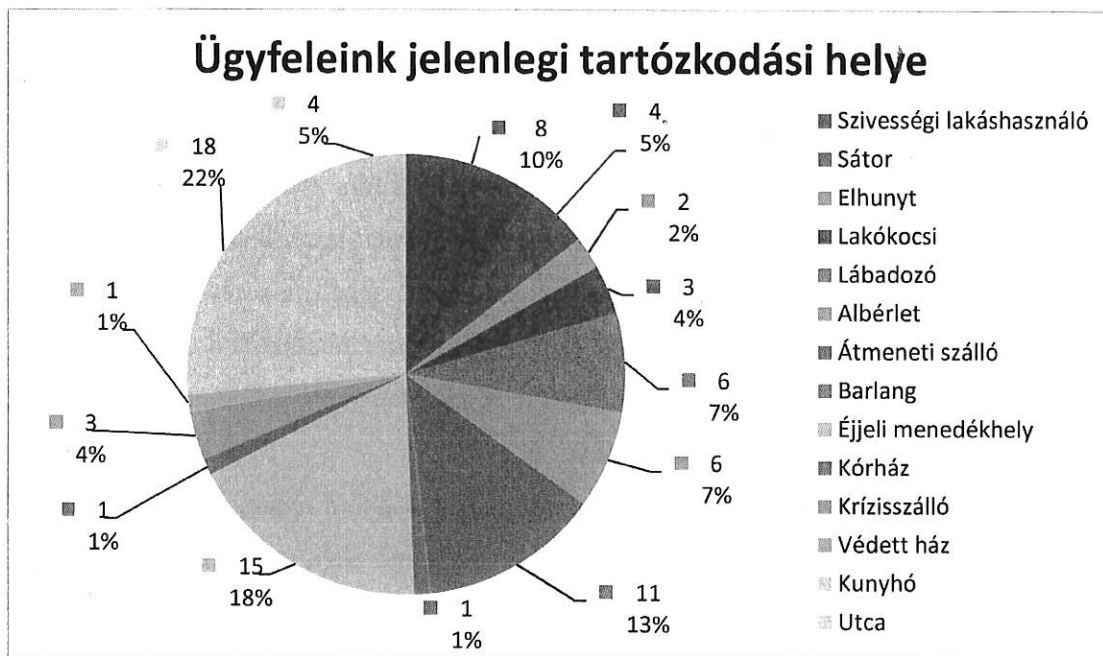
esetlegesen egy bántalmazó kapcsolatban is a lakhatás miatt és válás esetén a ház, lakás jellemzően náluk marad.

Ahogy az alábbi diagramon is látható, legtöbb ügyfelünket éjjeli menedékhelyre és krízisszállóra helyeztük el. Ennek legfőbb oka a hajléktalan ellátórendszer lépcsőzetes felépítése: az utcáról ellátást igénybe vevő hajléktalanok első állomása egy krízisszálló, vagy éjjeli menedékhely, mely lépcsőfok megugrása után – szabályok, viselkedési normák elsajátítása – könnyebben tudnak igénybe venni magasabb szintű ellátást, mint például átmeneti szállók. A lábadozó a hajléktalan emberek számára fenntartott egészségügyi profilú intézmény, 2018-ban 7 ügyfelünk részesült ebben az ellátásban kórházi tartózkodása után. Hosszabb ideig 2 ellátottunk szorult kórházi ellátásra, az ő ellátásuk főként kórházi látogatásból, kórházi tisztasági csomagok biztosításában merült ki. Egy esetben fordult elő, hogy egy fiatal bántalmazott, menekülő hölgynek tudtunk segítséget nyújtani, védett házba szállítottuk.

Az alábbi diagramon ügyfeleink jelenlegi tartózkodási helyét láthatjuk.

Esetleírások

Esetleírás 1

V.S

Sándor 1940-ben született. Sándorral lakossági bejelentés útján vettük fel a kapcsolatot, 2017 őszén. Az aprócska idős bácsi fűtetlen, sötét, nyirkos kunyhóban lakott, teljesen egyedül, amit szívességből, kertgondozás fejében vehetett igénybe. Ebben a krízishelyzetben először Pesten, a Vajdahunyad utcában található éjjeli menedékhelyre tudtuk elhelyezni. Sanyi bácsinak - többek között - idős korára való tekintettel igyekeztünk minél hamarabb megfelelő lakhatást intézni. Ennek érdekében tudósításra vittük, majd pedig a Budafoki út 107. alatt található átmeneti szállón kapott helyet, ahol az első három hónapot ingyen eltölthette. Ez idő alatt egy sétatatot is kapott tőlünk, előtte ugyanis egy esernyőt használt, ami rendkívül balesetveszélyesnek tűnt.

Sanyi bácsi gondozását átvették a szálló szociális munkásai. Elhelyezését követően többször is meglátogattuk, és örömmel tapasztaltuk, hogy Sanyi bácsi rendkívül gyorsan beilleszkedett.

2018 nyarán kaptunk egy telefonhívást. Sanyi bácsi keresett meg minket, visszaköltözött a kunyhóba. Ennek előzménye, hogy pár hónapja a szállóról kórházba szállították a szíve miatt. Amikor véget ért a kezelése, ő egyenesen a kunyhójába ment, mert már jó idő volt. Ekkor derült ki számunkra is, hogy története korántsem lesz ilyen egyszerű. Sanyi bácsi nagyon ragaszkodik a kunyhójához, a kerthez, szabad életmódjához. A kunyhó és a kert is mindig nagyon tisztán van tartva, élvezi a kerti munkát, a szomszédok közvetlenségét, és esze ágában sincs nyáron, a

jó időben is intézményi keretek között élni. Ezt természetesen mi is megértettük, de amellett nem mehettünk el, hogy egy idős bácsiról van szó, ezért a látogatását, gondozását természetesen továbbra is szükségesnek tartottuk.

Sanyi bácsi tulajdonának egy jó része az átmeneti szállón maradt, amiket sikerült megszereznünk, és elvinnünk neki. Látogatásaink során fény derült kezdődő demenciájára; nem emlékezett megbeszélte időpontokra, sokszor elkalandozott, ismételt, a múlt egyes részleteit sokszor, és sokféleképpen mesélte el. Ebből a zavaros információhalmazból tudtuk meg, hogy van két gyermeke, akik már középkorúak, de gyermekkoruk óta nem látta őket. Felkutatásuktól teljesen elzárkózik, nem akarja őket megismerni.

Sanyi bácsi belátta, hogy nem lenne jó még egyszer úgy indítani a hideg, csípős hónapokat, hogy nincs szállása, és a konyhájából kell elvinnünk gyorsan valahová, ezért megbeszéltek, hogy elindítjuk idősotthoni elhelyezését. A szükséges papírok nagy részét kitöltöttük, de úgy gondoltuk, nem árt egy friss, átfogó orvosi vizsgálat sem, ezért elvittük a Batthyány téren található orvosi rendelőkbe. Beutalót kapott pulmonológiára, ahová rögtön el is szállítottuk, ott pedig TBC gyanújával kórházba utalták. Ruhákkal és tisztasági csomaggal tudtuk segíteni kezelése alatt.

Elbocsátása után mindenképpen szeretett volna a konyhába visszamenni. A kórházi kezelőorvosa rengeteg receptet írt fel, amiket kiváltottunk, és elvittünk neki. Idő közben elbeszéléseiből nagy nehezen kiderült, hogy ő bizony volt már idősotthonban, azonban pár helyről eltanácsolták viselkedése miatt, de ugyan azokat a helyeket vette célba most is, és ettől a céltól eltántoríthatatlan. Ennek utánajártunk, és újbóli felvételizésénél szerencsére ez már nem jelent gondot idős korára való tekintettel. Sanyi bácsi pár éjszakát a konyhájában töltött, és belátta, hogy az ősz beálltával a hideg is megérkezett, ezért beleegyezett, hogy elvigyük felvételizni a Menedékház Alapítványhoz. Az alapítvány profiljai közé tartozik egy olyan ellátási forma is, amely bár átmeneti szálló jelleggel működik, ingyenesen igénybe vehető. Főleg olyan hajléktalan személyek jelentkezését várják, akik egészségi állapotuk vagy életkoruk miatt az alacsonyküszöbű ellátást nem tudják igénybe venni, idősotthoni elhelyezésük pedig stagnál. Sanyi bácsi felvételt nyert, és be is tudtuk költöztetni. Idősotthoni elhelyezését már itt tudja megvárni. Határozott célja nyáron ellátogatni a konyhába, de már nem szeretne oda költözni, csupán hétvégékre utazna le, kertészkedne, régi barátokkal, segítőkkel találkozna. Sanyi bácsi megtalálta a helyét a szállón, jól érzi magát, mindenki nagyon kedveli jó humora, elragadó személyisége miatt. A szállón közösségi programokat szerveznek, mozidélutánokat tartanak, együtt főznek, beszélgetnek, Sanyi bácsi igazán hozzá illő, boldog, társasági életet élhet.

Esetleírás 2

K. L.

László 1953-ban született. László az az ember, akit Budaörsön valószínűleg mindenki ismer, mindennapjait a CBA parkolójában töltötte. Minden egyes nap kint állt, kezében egy kispohárral, az ő szavaival élve, „dolgozom, pénzt kell csinálnom”. László rendkívül elhanyagolt higiéniai állapotot képes elérni pár nap alatt, ezért elsődleges feladatunk mindig is az volt vele, hogy eljuttassuk fertőtlenítőfürdetésre. Azt, hogy egy szállón huzamosabb ideig is megjelenjen, sajnos hosszú évek munkája alatt sem sikerült elérnünk. Reméljük, hogy a 2018-ban elkezdett folyamat 2019-ben pozitív végkifejletet hoz.

László saját bevallása szerint 20 éve hajléktalan. László egy idős bácsi, akinek kiállása, hosszú szakálla, elhanyagolt állapota mindig sajnálatot vált ki az emberekben, ezért nagyon sok támogatója akad; pénzre és ételre soha nincs gondja. Éppen ezért teljesen érthető, hogy esze ágában nincs elhagyni Budaörsöt. Minden nap jóllakik, minden nap meg tudja venni a néhány liter borát, és minden nap friss főtt étellel látják el.

Lászlót számtalan alkalommal találtuk meg tetvesen, rühesen, saját fekáliájában, dacára annak, hogy az előző fertőtlenítő fürdetése óta alig telt el egy hét. Hosszú évek óta az a tendencia, hogy a jó idő alatt annyira leromlik az egészségügyi állapota, hogy télen hajlandó lábadozós elhelyezést igénybe venni, de amint összeszedi magát, és jobbra fordul az idő, ismét kint találkozunk vele a jól megszokott környezetében, a jól megszokott állapotában.

2018 januárjában is lábadozós időszakát töltötte. Ennek előzménye, hogy László már annyira elhanyagolta magát, hogy mire megtaláltuk tele volt tetvekkal, rühekkal, és ami még a legtapasztaltabb kollégákat is lesokkolt, a feje is tele volt kukacokkal. László ebben az állapotában kapott kezelést, utána pedig a Batthyány téri lábadozóban került elhelyezésre. Ez az egyetlen olyan lábadozó, amit hajlandó igénybe venni, és itt a korlátozott férőhelyek miatt jobban is oda tudnak rá figyelni. László gondozása ekkor szorosabbá vált: a kollégákkal elintéztük a nyugdíját is, hogy a későbbiekben idősotthonba kerülhessen. A jó idő eljövetelével László ismét útra kelt, Budaörs felé vette az irányt. Az elkövetkezendő hónapokban a történet a megszokott volt: megközelítőleg hetente vittük fertőtlenítő fürdetésre. Néhány alkalommal sikerült éjjeli menedékhelyre szállítanunk, ahol pár napig kibírta, majd többet nem ment vissza. Eközben rengeteg jelzést, bejelentést kaptunk, ezzel terhelve a krízisautó munkáját is. A hideg idő beálltával próbáltuk ismét elhelyezni a Batthyány térre, viszont szerencsére egészségi

állapota ezt nem tette indokolttá. Egy másik intézményben kapott férőhelyet, ahonnan szintén nem kellett kijönnie, háromszori étkezése is biztosítva volt. Innen azonban eljött, nem volt hajlandó maradni. Nem értette meg, hogy más lehetősége nem igazán van. A Batthyány téren található lábadozó szűkös kapacitással rendelkezik, ezért csak az olyan eseteket szokták felvenni, akik valóban egészségügyi felügyelete szorulnak. Hosszas megbeszélések után sikerült egyeztetnünk az intézményvezetővel és a szociális munkás kollégával, hogy László elhelyezést nyerjen.

Idő közben kiderült, hogy László hónapok óta jogosult nyugdíjra, ezt egy összegben fogják neki kiutalni, amit az intézményi szociális munkása fog kezelni. László trombitaművész volt, amit nagyon szeret felemlíteni. Sajnos fogai hiányosak, ezért nem tud trombitálni. Amint megkapja a felhalmozódott nyugdíját, a fogpótlását is meg fogják kezdeni. Addig is kapott egy szájharmonikát, amivel nagyon boldog, a lábadozó karácsonyi műsorán is nagy sikerrel vett részt vele. Idősothtoni elhelyezése is elindult. Az a legnagyobb feladat, hogy megértessük vele, már nem kell kijárnia „dolgozni”, már nyugdíjas ember, van pénze, nyugodtan élhet a nélkül, hogy kint töltené a napjait. Szeretnénk, ha Budaörsről egy kicsit messzebb kapna elhelyezést, ugyanis biztosak vagyunk benne, hogy ha egy közeli idősothtonba költözik, nem fog sokáig ott maradni, és minden kezdődhet előlről.

Célok

2019-es munkánk célja továbbra is ügyfeleink magas szintű ellátása és képviselte. A jelenlegi kapcsolataink fenntartása, fejlesztése a Budaörsön megtalálható jelzőrendszer tagjaival. Szoros együttműködés a Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálattal, prevenciós jelleggel, ami azért bír nagy jelentőséggel, mert sok esetben előbb kerül látókörukbe egy-egy potenciális rászoruló, így esetenként kiküszöbölhető a hajléktalan ellátó rendszerbe történő bekerülésük.

Bíró Péter

intézményvezető